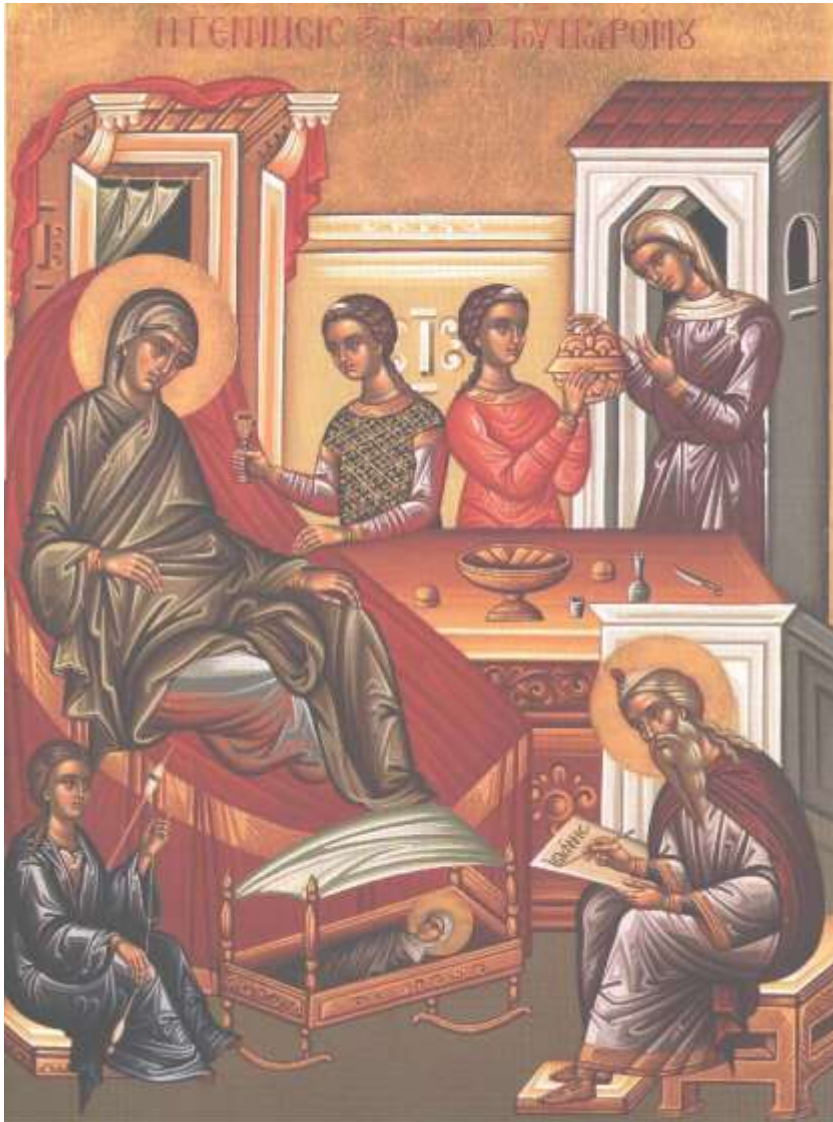

Σπουδή στην εικόνα του Γενεθλίου του Προδρόμου και ερμηνεία του ονόματος **Ι.Ω.ΑΝ.Ν.Η.Σ**

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Στήν εικόνα του Γενεσίου του Προδρόμου η Ελισάβετ βρίσκεται πάνω σε μεγαλόπρεπο και υψηλό κρεβάτι. Τα ενδύματά της περιβάλλουν με σεμνότητα όλο το γηρασμένο σώμα της. Είναι λεχώ, δηλαδή μόλις γέννησε το παιδί της, τον Πρόδρομο Ιωάννη. Μολονότι τον απέκτησε στο βαθύ γήρας της, στο πρόσωπό της διακρίνουμε πιο έντονα τα χαρακτηριστικά της συστολής και της σεμνής σωφροσύνης, παρά τα χαρακτηριστικά της έξαλλης χαράς που ήταν φυσικό να συνέβαινε σε μια άλλη συνηθισμένη γυναίκα. Η Ελισάβετ δόξαζε τον Θεό και στον καιρό της ατεκνίας της και τώρα πού παρ' ελπίδα έγινε Μητέρα. Πίσω της

διακρίνουμε ένα μαξιλάρι, για την ανάπαυση του σώματός της μετά τις ωδίνες του τοκετού και ακόμη πιο πίσω την οικία της σεμνή και επιβλητική. Η οροφή της οικίας είναι σκεπασμένη με κόκκινο ένδυμα πού συμβολίζει τό κάλυμα του νόμου. Πλάι της στέκονται οι θεραπαινίδες, που ετοιμάζουν την τράπεζα του φαγητού και της προσφέρουν από τα παρατιθέμενα εδέσματα, για την ενδυνάμωση του σώματός της.

Στο κάτω μέρος της εικόνας άλλη θεραπαινής γνέθει νήμα και με την άκρη του ποδιού της κινεί τον λίκνο, δηλαδή την κούνια του νεογέννητου Ιωάννη. Η κούνια σκεπασμένη με λευκό ύφασμα, φυλάει τον θησαυρό, δηλαδή το βρέφος που θα δώσει τέλος στη σκιά του νόμου και θα οδοποιήσει την ημέρα του φωτός και της χάριτος. Ο Ιωάννης είναι τυλιγμένος με τα σπάργανα όπως τα συνηθισμένα βρέφη, αλλά φορεί και φωτοστέφανο. Το πρόσωπό του λάμπει από χάρη, γιατί έχει ήδη γεμίσει από το Άγιο Πνεύμα, όπως προανήγγειλε ο Άγγελος Κυρίου. Δίπλα του, από τα δεξιά βλέπουμε τον πατέρα του τον Ζαχαρία, να κάθεται σε κάθισμα ωραίο, με ταπεινό αλλά και λαμπρό υποπόδιο και να γράφει σε πινακίδα, με τον κάλαμό του, την λέξη Ιωάννης. Είναι το όνομα που θα δοθεί στο βρέφος.

Γιατί οι συγγενείς και όλοι οι γνωστοί και γείτονες που είχαν συναθροισθεί στην οικία του Ζαχαρία, περίμεναν να δοθεί στο βρέφος – όπως ήθελε η παράδοση – το όνομα του πατέρα του δηλαδή «Ζαχαρίας». Αλλά η Ελισάβετ έλεγε ότι θα ονομασθεί Ιωάννης. Όλοι απορημένοι ζήτησαν και την γνώμη του Ζαχαρία και εκείνος σαν βουβός και άλαλος που ήταν, έγραψε σε πινακίδα το όνομα Ιωάννης, προξενώντας θαυμασμό σε όλους τους παρευρισκομένους. Τότε με θαυμαστό τρόπο λύθηκε ο δεσμός της γλώσσας του και είπε την θαυμάσια ωδή, που διαβάζουμε στο α' κεφάλαιο του κατά Λουκάν Αγίου Ευαγγελίου (Λουκ. α', 68-79):

«Ας είναι ευλογημένος ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, γιατί ήρθε και λύτρωσε το λαό του.

Για χάρη μας έστειλε ένα δυνατό σωτήρα από τη γενιά του Δαβίδ, του δούλου του, όπως ακριβώς είχε πει αιώνες πριν με το στόμα των αγίων προφητών του.

Μ' αυτόν μας έσωσε από τους εχθρούς μας και από την εξουσία όλων όσοι μας μισούσαν.

Έδειξε την ευσπλαχνία του στους πατέρες μας κι επλήρωσε την άγια διαθήκη του· τήρησε τον όρκο που έδωσε στον πατέρα μας τον Αβραάμ, να μας αξιώσει, αφού γλιτώσουμε απ' τα χέρια των εχθρών, να τον λατρεύουμε σαν άνθρωποι που του ανήκουμε και κάνουμε το σωστό ενώπιόν τους σ' όλη μας τη ζωή.

Κι εσύ, παιδί μου θα ονομαστείς προφήτης του ύψιστου Θεού, γιατί θα

προπορευτείς πριν από τον Κύριο για να ετοιμάσεις το δρόμο του, να κάνεις γνωστή στο λαό του τη σωτηρία με τη συχώρεση των αμαρτιών τους.

Επειδή ο Θεός μας είναι γεμάτος ευσπλαχνία, θα κάνει ν' ανατείλει για μας ένα φως από ψηλά, για να φωτίσει αυτούς που ζουν στο σκοτάδι και κάτω από τη σκιά του θανάτου, και να οδηγήσει τα βήματά μας στο δρόμο της ειρήνης».

Όντως τα λόγια του Ζαχαρία θαυμάσια και χαροποιά. Κανενός ανθρώπου η γέννηση συνδυάσθηκε με τέτοια γεγονότα και μηνύματα, όπως του Ιωάννου. Γι' αυτό και είναι για όλους ο λύχνος που φωτίζει, η αυγή που μαρτυρεί τον Ήλιο Χριστό, ο τελευταίος Προφήτης που είδε με τα μάτια του τον Μεσσία και τον κήρυξε και τον βάπτισε στον Ιορδάνη ποταμό. Αυτός που προσκύνησε τον Χριστό από την μήτρα της μητέρας του Ελισάβετ, όταν την επισκέφθηκε η Θεοτόκος φέροντας στην κοιλιά της τον Δεσπότη Χριστό. «Ένδοθεν γαρ ο δούλος αινούσε τον Δεσπότην», όπως σημειώνει ο υμνωδός.

Αυτός ο Ιωάννης είδε το Αγιο Πνεύμα, εν είδει περιστεράς να κατεβαίνει προς τον Κύριο, και να επισφραγίζει την φωνή του Θεού Πατρός, που ακούστηκε εξ Ουρανού: «Ούτος εστίν ο Υιός μου ο αγαπητός εν ω ηυδόκησα Αυτού ακούετε».

«Προφήτα και Πρόδρομε της παρουσίας Χριστού, αξίως ευφημήσαι σε ουκ ευπορούμεν ημείς οι πόθω τιμώντες σε στείρωσις γαρ τεκούσης και πατρός αφωνία, λέλυνται τη ενδόξω και σεπτή σου γεννήσει και σάρκωσις Υιού του Θεού κόσμω κηρύττεται».

Του Άρχιμ. Σεραπίωνος Μιχαλάκη

Ερμηνεία του ονόματος "ΙΩΑΝΝΗΣ"

Λόγος του Νικηφόρου Θεοτόκη εις την Γέννηση του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου(Απόσπασμα)

«...το όνομα Ιωάννης, άνωθεν υπό του Παναγίου Πνεύματος του εδόθη από τον Αρχάγγελο Γαβριήλ, προς τον Ζαχαρία λέγοντας: «και καλέσεις το όνομα αυτού Ιωάννην...

Αν στοχασθείς τούτο το όνομα Ιωάννης, θα το βρεις να είναι από επτά στοιχεία συγκείμενο: Ι.Ω.Α.Ν.Ν.Η.Σ. για να πληρωθεί εκείνο που η Προφήτιδα Άννα είπε: «ότι στείρα έτεκεν επτά», ένα για την του επτά αριθμού τιμή, ο οποίος είναι στην θεία Γραφή ιερός και σεβάσμιος, και άλλο ότι και τα επτά αυτά στοιχεία, το ι, το ω, το αν, το ν, το η, και το ς, αν κάποιος τα θεωρήσει κατά βάθος, θα βρει να έχει το καθένα ξεχωριστά κάποια μυστική και απόκρυφο έννοια...

...Τούτο το Ι, που είναι στην αρχή του ονόματος Ιωάννης, περιέχει πολλά και ανέκφραστα πράγματα... Φαίνεται σε πολλά μέρη της θείας Γραφής, ότι ο Θεός πρώτον δημιούργησε τις Αγγελικές Δυνάμεις, τις οποίες διαιρεί ο Αρεοπαγίτης Διονύσιος σε τρεις Ιεραρχίες, και αυτές πάλι τις υποδιαιρεί σε εννέα τάγματα: α' σε Σεραφείμ, β' σε Χερουβείμ, γ' σε Θρόνους, δ' σε Κυριότητες, ε' σε Δυνάμεις, στ' σε Εξουσίες, ζ' σε Αρχές, η' σε Αρχαγγέλους και θ' σε Αγγέλους. Είναι δε και το τάγμα του Εωσφόρου, που ουρανόθεν έπεσε για την έπαρση και υπερηφάνειά του.

Ιδού ότι όλα τα Αγγελικά τάγματα, όσα εξ' αρχής δημιούργησε ο Θεός, είναι δέκα. Το δέκατο ξεπεσμένο τάγμα, έχει να αναπληρωθεί και να γεμίσει από τους

Μοναχούς. Γι' αυτό και η Καλογερική λέγεται Αγγελικό σχήμα και είναι κατά αλήθεια, διότι αν οι Άγγελοι παρθενεύουν, αλλά και η καλογερική με παρθενία σεμνύνεται. Αν οι Άγγελοι αγρυπνούν, αλλά σε αγρυπνίες και η καλογερική καταγίνεται. Αν οι Άγγελοι ανώτεροι τροφής για το άϋλο, αλλά και η καλογερική με νηστείες διάγει. Αν έργο Αγγέλων είναι η ακατάπαυστος προς τον Θεό δοξολογία, αλλά τούτο είναι ίδιο και των Μοναχών. Αν για το κούφο της φύσεως με πτερά ζωγραφίζονται οι Άγγελοι, αλλ' ιδού πτερά και στους Μοναχούς. Ποια; το επανοκαλύμμαυχο. Γι' αυτό Αγγελικό σχήμα είναι η καλογερική, από την οποία έχει να αναπληρωθεί το ξεπεσμένο τάγμα του Εωσφόρου. Γι' αυτό, φθόνο κινούμενος πολύ πολεμάει ο διάβολος την καλογερική, διότι αυτή θα καταλάβει τον τόπο του φωτισμού και της δόξης του Εωσφόρου, την οποία είχε αυτός προ του ξεπεσμού... Παχώμιος, Αντώνιος, Ονούφριος, Ευθύμιος, Αθανάσιος και πάντες οι Όσιοι, από τον Τίμιο Πρόδρομο έλαβαν το παράδειγμα της καλογερικής, σ' αυτού τα ίχνη περπάτησαν, τούτου την ερημική ζωή μιμήθηκαν, και σε τούτο δεν είναι κανείς που να αντειπεί, ώστε ο Τίμιος Πρόδρομος είναι ο πρώτος και αρχηγός του Μοναχικού τάγματος, το οποίο μαζί με την ανατολή της λαμπροτάτης αυτού και χαρμοσύνου γεννήσεως και αυτό συνανέτειλε.

Το Ι τούτο πόσα σημαίνει κατά τον αριθμό; Δέκα. Ιδού ο δέκατος τούτος αριθμός του Ι, που μας παρασταίνει φανερώτατα τον ανακαινισμό και την ανόρθωση του ξεπεσμένου δεκάτου τάγματος, το οποίο ο Πρόδρομος με την ισάγγελο ζωή του έμελλε να ανακαινίσει, και αυτά μεν περί του Ι, το οποίο είναι μόνο σύμβολο φανερό του Τιμίου Προδρόμου.

Περί του Ω. Το δε κατόπιν Ω προεικονίζει φανερά την πρώτη του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού παρουσία, και στοχάσου για να δεις την αλήθεια. Είπαμε ανωτέρω, πως το Ι προεικονίζει τον Τίμιο Πρόδρομο. Πρώτον λοιπόν το Ι, κατόπιν από το Ι ακολουθεί το Ω. Τούτο το Ω, κατά τους γραμματικούς, από πού σύγκειται; Από δύο ΟΟ. Όταν σμίξεις δύο ΟΟ, κάνεις ένα Ω. Τούτο το Ω, και κατά την φωνή και κατά την σύνθεση, προεικονίζει τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, διότι μέγας Θεός είναι ο Χριστός, και ότι εκ δύο φύσεων σύγκειται ασυγχύτως Θεότητας και Ανθρωπότητας ο Χριστός, καθώς και το Ω εκ δύο ΟΟ, αυτά τα δύο ΟΟ δεν είναι άλλο παρά δύο σφαιροειδείς κύκλοι. Ο δε κύκλος ούτε αρχή έχει ούτε τέλος. Γι' αυτό και ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός ούτε αρχή έχει ούτε τέλος, διότι αν τον στοχασθείς ως Θεό, τον βρίσκεις να είναι άναρχος και ατελεύτητος κατά την Θεότητα. Αν τον στοχασθείς ως άνθρωπο, όπου συνελήφθη ασπόρως μέσα στην άμωμο γαστέρα της αιπαρθένου Μαρίας, άναρχος ως από μέρους κατά τι και κατά την σάρκα, διότι αρχή της σαρκός των μετά τον Αδάμ επιλοίπων ανθρώπων είναι η σπορά τους ανδρός. Αν τον στοχασθείς σαν να μην υπέστη διαφθορά μέσα στον τάφο η αυτή παναγία Του σάρκα, υπάρχει και ατελεύτητος, μη διαλυθείσα εις χούν, που είναι

των ανθρωπίνων σωμάτων η αρχή και το τέλος... Θαυμαστή λοιπόν παρομοίωση του Ω με τον Χριστό...

Περί του AN, και του ετέρου N. ...Πρώτον λοιπόν το Ι (ο Πρόδρομος), κατόπιν τούτου το Ω (ο Χριστός), ιδού πρώτη παρουσία του Χριστού, κατόπιν δε από Ω (τον Χριστό) τι ακολουθεί; το AN. Τούτο το AN τι θέλει να πει; Ανάσταση! Τίνος; του ετέρου N. Τι θέλει να πει τούτο το δεύτερο N; Νεκρών! Προσδοκώ ανάσταση νεκρών. Ιδού και η Δευτέρα του Χριστού παρουσία, όπου μέλλουν να αναστηθούν οι νεκροί.

Περί του Η. Κατόπιν του AN και του ετέρου N (που λέγεται Ανάσταση Νεκρών), τι έπεται; το Η. Τούτο το Η πόσα σημαίνει κατά τον αριθμό: Οκτώ! Ιδού λοιπόν όγδοος αριθμός. Τι εικονίζει αυτός ο όγδοος αριθμός; Τον όγδοο αιώνα της μακαρίας και τρισολβίου ζωής: «προσδοκώ ανάσταση νεκρών, και ζωήν του μέλλοντος αιώνος».

Περί του Σ. ...Τούτο το Σ, πόσα δηλώνει κατά τον αριθμό; Διακόσια! Αυτά τα διακόσια από πού αμέσως σύγκεινται; Από δύο εκατοντάδες. Διότι δίς εκατό, διακόσια. Ο εκατοστός αριθμός στη θεία Γραφή πως ονομάζεται; Τέλειος, αλλ' επειδή ο εκατοστός αριθμός τέλειος, άρα ο δις εκατοστός υπερτέλειος. Ιδού λοιπόν ο υπερτέλειος αυτός αριθμός, που εικονίζει το υπερτέλειο, το απέραντο και ατελεύτητο της αιωνίου και μακαρίας ζωής.

Αλλ' ω διαυγέστατο Ι, και του εκ του δύο ΟΟ συντεθειμένου Ω, πανέκλαμπρε Πρόδρομε, ευκταιότατε και πανευφρόσυνε του AN, του εν τω Άδη κειμένου N, προσκυνητά κληρονόμε του ΗΣ, αγιώτατε επτά αριθμέ, επτάφωτε λύχνε της Τρισηλίου Θεότητας, κρυφιώτατε μύστα και κατ' αυτό μόνο το επτάστοιχο Ι.Ω.Α.Ν.Ν.Η.Σ, όνομα των απορρήτων του Θεού Μυστηρίων, χάρισέ μου παρακαλώ σε του N της αθλίας ψυχής μου το AN, τη απαύστω προς το Ω και ακοιμήτω πρεσβεία σου, και αξίωσον του ΗΣ πάντας ημάς τους ευλαβώς την σην πανένδοξο εορτάζοντας γέννηση".

Πηγές: ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ ΜΑΤΘ.ΛΑΓΓΗ.ΤΟΜΟΣ ΣΤ.(ΙΟΥΝΙΟΣ) - fdathanasiou.wordpress.com